

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті
2020-2021 оқу жылындағы Сенат мәжілісінің

№9 ХАТТАМАДАН КӨШІРМЕ

Түркістан қаласы

28 сәуір 2021 жыл

Сағат – 15:00

Онлайн

сәрсенбі

Қатысқандар: 47 сенат мүшелерінен – 44

Күн тәртібінде:

4. Әртүрлі мәселелер:

4.14. Университет ОПҚ-ның дайындаған оқулық, оқу құралы, монографияларды бекітіп баспаға ұсыну, РОӘК-ке ұсыну туралы

Ашық дауыс беру нәтижесінде **СЕНАТ ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

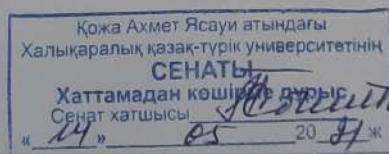
4.14.5 Профилактикалық медицина кафедрасының оқытушысы Г.Н.Асанова, б.ғ.к., доцент А.К.Убайдуллаевалардың дайындаған «Жалпы микробиология пәні бойынша тәжірибелік жұмыстарға арналған күнделік» атты оқу құралы бекітіліп, баспаға ұсынылсын.

Сенат төрайымы

Сенат хатшысы

Ж.Темірбекова

М.Асанова

М.Асанова

Баспаға қол қойылды. Формат 57x82 1/24.
Офсеттік қағаз. Офсет талшықпен борланған қағаз. Көлемі 10,6 шартты б.т.
Таралымы 500 дана, Тапсырыс № 379

"Тұран" Баспаханасы Түркістан, 2021
161200, Түркістан қаласы, Б. Саттарханов көшесі №29

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	3
СҰРАҚТАР	4
Бактериологиялық лабораторияда жұмыс істеу ережесі және құрылымы. Бактериялардың морфологиясы. Микрорепараттарды дайындау техникасы. Қарапайым бояу әдістері. Микроскоптау техникасы.....	5
Спирохеттердің, актиноциеттердің, риккетсиялардың, ламидиялардың, микоплазмалардың, қарапайымдылардың, саңырауқұлақтардың және вирустардың морфологиясы.....	14
Терминологиялық диктант.....	17
ТЕСТ СҰРАҚТАРЫНЫҢ ЖАУАПТАРЫ.....	20
Бактериологиялық лабораторияда жұмыс істеу ережесі және құрылымы. Бактериялардың морфологиясы. Микрорепараттарды дайындау техникасы. Қарапайым бояу әдістері. Микроскоптау техникасы.....	20
Саңырауқұлақтарға жалпы сипаттама.....	44
Вирусологиялық зерттеу әдістері. Вирустарды дақылдау. Вирустардың индикациясы мен идентификациясы. Фагтау және фаготиптеу.....	46
Микроорганизмдер генетикасы. Хромосадан тыс генетикалық фактор. Рекомбинация, модификация, мутация. Гендік инженерия.....	50
ХТП және антибиотиктер. Бактериялардың антибиотиктерге сезімталдылығын анықтау әдістері. Асептика, антисептика, дезинфекция және стерилизация. Нәтижесін бақылау қамтамасыз ету.....	54
Санитарлық микробиология негіздері. Қоршаған орта микрофлорасы. Адам ағзасының микрофлорасы. Дисбактериоз.....	58
Инфекция. Бактериялар мен вирустардың патогенділігі және вируленттілігі.....	62

УДК 579 (075.8)

ББК 28.4 я 73

А 87

А 87 АСАНОВА Г.Н., УБАЙДУЛЛАЕВА А.К.
«ЖАЛПЫ МИКРОБИОЛОГИЯ» ПӘНІ БОЙЫНША ТӘЖІРИБЕЛІК
ЖҰМЫСТАРҒА АРНАЛҒАН КҮНДЕЛІК: «Медицина» мамандығы
студенттеріне арналған Оқу-әдістемелік құралы - Шымкент:
«Асем» типографиясы, 2021 – 148 бет

ISBN 978-601-06-7593-3

Қазіргі таңда казак тіліндегі оқу әдістемелік құралдардың тапшы болуына байланысты жана құралдарды шығару қажеттілігі туындап отыр. Сондықтан да бұл оқу әдістемелік құрал талапқа сай деп үміттенеміз. Оқу әдістемелік құрал - микроағзалардың морфологиялық ерекшеліктері мен құрылысы, физиологиялық және биохимиялық қасиеттері, микроағзалардың генетикалық даму барысында мутациялық, модификациялық өзгешеліктері, жасуша құрылысындағы ерекшеліктері, санитарлық микробиология негіздері, қоршаған орта микрофлорасы, адам ағзасының қалыпты микрофлорасы, дисбактериоз, сонымен бірге, вирусологиялық зерттеу әдістері мен саңырауқұлақтарды дақылдандыру әдістері сұрақ және жауап түрінде қарастырылған болып, студенттерге көмек ретінде казак тіліндегі таптырмас құрал болып табылады.

«Медицина» мамандығының жалпыға білім беру стандартының типтік оқу жоспарының тізіміндегі білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүйесіне кіретін пәннің мазмұнын толық қамтиды.

УДК 579 (075.8)

ББК28.4 я 73

А 87

ISBN 978-601-06-7593-3

©АСАНОВА Г.Н., УБАЙДУЛЛАЕВА А.К.

Иммунитет. Иммунитет түрлері. Бейспецификалық	
иммунитеттің жасушалық және гуморальдық	
антиденелер.....	67
ТЕСТ СҰРАҚТАРЫНЫҢ ЖАУАПТАРЫ.....	76
Жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасы мен	
иммуноотериясы . Аллергия Жоғарғы сезімталдық	
реакциясы.....	82
Инфекция. Бактериялар мен вирустардың патогенділігі	
және вируленттілігі.....	84
ТЕСТ СҰРАҚТАРЫНЫҢ ЖАУАПТАРЫ.....	84
Бактериологиялық лабораторияда жұмыс істеу ережесі	
және құрылымы. Бактериялардың морфологиясы.	
Микропрепараттарды дайындау техникасы. Қарапайым	
бояу әдістері. Микроскоптау техникасы.....	95
Спирохеттердің, актиноциеттердің, риккетсиялардың,	
хламидиялардың, микоплазмалардың,	
қарапайымдылардың, санырауқулақтардың және	
вирустардың морфологиясы.....	103
Терминологиялық-диктант.....	106
Вирусологиялық зерттеу әдістері. Вирустарды	
дақылдандыру. Вирустардың индикациясы мен	
идентификациясы. Фаттау және фаготиптеу.....	113
Микроорганизмдер генетикасы. Хромосадан тыс	
генетикалық фактор. Рекомбинация, модификация,	
мутация. Гендік инженерия.....	116
ХТШ және антибиотиктер. Бактериялардың	
антибиотиктерге сезімталдылығын анықтау әдістері.	
Асептика, антисептика, дезинфекция және	
стерилизация. Нәтижесін бақылау қамтамасыз ету.....	119
Санитарлық микробиология негіздері. Қоршаған орта	
микрофлорасы. Адам ағзасының микрофлорасы.	
Дисбактериоз.....	122
Инфекция. Бактериялар мен вирустардың патогенділігі	
және вируленттілігі.....	126

АСАНОВАҒ.Н., УБАЙДУЛЛАЕВА А.К.

«ЖАЛПЫ МИКРОБИОЛОГИЯ» ПӘНІ БОЙЫНША
ТӘЖІРИБЕЛІК
ЖҰМЫСТАРҒА АРНАЛҒАН КҮНДЕЛІК

Шымкент 2021

КІРІСПЕ

«Жалпы микробиология пәні бойынша жазу дәптері» атты оқу-әдістемелік құралдың негізгі мақсаты - «Медицина» мамандығында оқитын студенттерге жалпы микробиология пәні бойынша сұрақтар мен жауаптар түрінде қосымша жан-жақты тереңдетіп білім беру болып табылады.

Қазіргі таңда қазақ тіліндегі оқу әдістемелік құралдардың тапшы болуына байланысты жаңа құралдарды шығару қажеттілігі туындап отыр. Сондықтан да бұл оқу әдістемелік құрал талапқа сай деп үміттенеміз.

Оқу әдістемелік құрал - микроағзалардың морфологиялық ерекшеліктері мен құрылысы, физиологиялық және биохимиялық қасиеттері, микроағзалардың генетикалық даму барысында мутациялық, модификациялық өзгешеліктері, жасуша құрылысындағы ерекшеліктері, санитарлық микробиология негіздері, қоршаған орта микрофлорасы, адам ағзасының қалыпты микрофлорасы, дисбактериоз, сонымен бірге, вирусологиялық зерттеу әдістері мен саңырауқұлақтарды дақылдандыру әдістері сұрақ және жауап түрінде қарастырылған болып, студенттерге көмек ретінде қазақ тіліндегі таптырмас құрал болып табылады.

«Жалпы микробиология бойынша жазу дәптері» атты оқу-әдістемелік құралы «Медицина» мамандығының жалпыға білім беру стандартының типтік оқу жоспарының тізіміндегі білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүйесіне кіретін пәннің мазмұнын толық қамтиды. Оқу құралының көлемі 10 б.т. әр тақырыпқа сәйкес білім деңгейін тексеруге арналған бақылау сұрақтары мен жауаптары келтірілген, сонымен қатар, суреттер, кестелер, сызба-нұсқалар, тест тапсырмалары берілген. Тараулар бойынша тақырыптар қазақ тілінде жатық және түсінікті етіп дайындалған.

«Жалпы микробиология бойынша жазу дәптері» атты оқу әдістемелік құралы медицина бағытында білім алатын студенттерге ғана емес, сонымен бірге микробиологияны келешек маман ретінде қалыптастыруға және қажетті мәліметтермен қаруланға мүмкіндік беретін еңбек болып табылады. Тапсырмалардың жинағы қазақ тілінде ұсынылып отырғандықтан, пәнді оқытуды жан-жақты толықтырып, студенттердің микробиология бойынша материалды меңгеруін жеңілдетеді. Ұсынылып отырған тапсырмалар

Иммунитет. Иммунитет түрлері. Бейспецификалық	
иммунитеттің жасушалық және гуморальдық	
антиденелер.....	130
Жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасы мен	
иммуноотерациясы аллергия. Жоғарғы сезімталдық	
реакциясы.....	142
Инфекция. Бактериялар мен вирустардың патогенділігі	
және вируленттілігі.....	143
Иммунитет. Иммунитет түрлері. Бейспецификалық	
иммунитеттің жасушалық және гуморальдық	
антиденелер.....	144

алық	
ьдық	
...67	
.....76	
мен	
лдық	
..82	
ділігі	
.... 84	
.....84	
жесі	
айым	
.....95	
рдың,	
....103	
....106	
.....113	
тыс	
кация,	
....116	
тардың	
дістері.	
және	
у.....119	
орта	
.....122	
нділігі	
126	